Zętar, Joanna

Inicjatywy

Obyczaje 15, 20-25

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEUM HISTORII POLSKI

Joanna Zętar

INICJATYWY

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Alarmujące dane na temat wzrostu spożycia alkoholu wśród młodzieży i znacznego obniżenia wieku inicjacji alkoholowej, poszerzenie problematyki związanej z alkoholizmem o zagadnienie przemocy w rodzinie, chorób wywoływanych alkoholem, szkód powodowanych przez pijącą młodzież, a także ogólnego przyzwolenia społecznego na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi powoduje, że coraz więcej miejsca w edukacji powinna zajmować z jednej strony profilaktyka alkoholowa, z drugiej pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

W POLSCE **podjęto wiele inicjatyw związanych z rozwiązywaniem problemu alkoholizmu, realizowanych zarówno przez instytucje państwowe i samorządowe, jak również przez organizacje pozarządowe. W poniższym tekście przyjrzymy się kilku wybranym działaniom o zasięgu ogólnopolskim, które mogą być przydatne w profilaktyce prowadzonej w środowisku lokalnym. Głównie z tego względu, że problem alkoholizmu i profilaktyki powinien być podkreślany i rozwiązywany na szczeblu lokalnym i w lokalnej społeczności.**

ORGANIZACJE RZĄDOWE

Ministerstwo Zdrowia w swoich działaniach realizuje założenia ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2000 roku został zatwierdzony Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizacji w latach 2000-2005. Ministerstwo opracowuje również ogólne programy wojewódzkie w ramach Wojewódzkich Programów Profilaktyki, szczegółowe programy gminne oraz rekomendacje do realizowania w danym roku.

Specjalistyczną agendą rządową zajmującą się szeroko pojętymi zagadnieniami związanymi z alkoholizmem jest Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA). Instytucja działa od 10 lat. Zajmuje się inicjowaniem i udoskonalaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. PARPA współdziała z administracją samorządową, ustawowo zobowiązaną do realizowania programów profilaktycznych i naprawczych w lokalnych społecznościach, a także z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problemem alkoholizmu. Cele Agencji są realizowane poprzez prace legislacyjne, nadzór nad lecznictwem odwykowym, prowadzenie interwencji, opracowywanie standardów usług, zlecanie i finansowanie zadań związanych z walką z alkoholizmem, prowadzenie baz danych instytucji i przedsięwzięć zwalczających alkoholizm, organizowanie szkoleń, zlecanie ekspertyz i konsultacji, opracowywanie nowych technologii oddziaływań oraz wydawanie publikacji.

W lipcu bieżącego roku PARPA wraz ze Związkiem Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego prowadziła kampanię „Alkohol – nieletnim dostęp wzbroniony". Miała ona na celu zmniejszenie rozmiarów zjawiska sprzedaży alkoholu nieletnim oraz zmianę postaw sprzedawców i świadków sprzedaży. W kampanii wykorzystano telewizyjne spoty reklamowe, plakaty umieszczane w sklepach i na billboardach, ulotki. Było to pierwsze wspólne przedsięwzięcie przemysłu piwowarskiego i tak zwanego sektora zdrowia publicznego.

PARPA samodzielnie oraz we współpracy z Fundacją ETOH zajmuje się wydawaniem i dystrybucją książek i pomocy naukowych. Obok tytułów popularnonaukowych na szczególną uwagę zasługują wydawnictwa zawierające programy profilaktyczne oraz kasety video, które mogą być używane w procesie edukacyjnym.

Zagadnieniami związanymi z alkoholizmem obok różnych innych form uzależnień zajmuje się także Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego (IPZ). Podstawowym celem działalności Instytutu działającego jako merytoryczne zaplecze PARPA jest innowacyjne stosowanie wiedzy i metod psychologicznych do rozwiązywania problemów zdrowotnych, w szczególności występujących u osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu oraz u członków ich rodzin. Realizacja związanych z tym zadań obejmuje działalność badawczo-wdrożeniową i edukacyjną oraz poszukiwanie i sprawdzanie nowych metod pomocy psychologicznej.

Na zlecenie PARPA Instytut powołał do życia Centrum Informacji Naukowej Instytutu Psychologii Zdrowia. Główne zadania powstałego w jego strukturze Działu Badań i Informacji Naukowej to przede wszystkim upowszechnianie i propagowanie wiedzy z zakresu psychologii zdrowia. Nacisk został położony na przekazywanie wiedzy dotyczącej problemów alkoholowych, a także różnorakich problemów uzależnień i ich terapii ze szczególnym uwzględnieniem osób żyjących w rodzinie alkoholowej oraz problematyki przemocy.

INSTYTUCJE SAMORZĄDOWE

Walka z alkoholizmem powinna być prowadzona przede wszystkim na szczeblu lokalnym. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości w każdej gminie powinna być powoływana Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jej podstawowym zadaniem jest opracowanie Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, inicjowanie, monitorowanie i ocena działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Komisje opiniują wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, kontrolują punkty, w których prowadzona jest sprzedaż oraz przyjmują wnioski o naruszeniach ustawy o wychowaniu w trzeźwości (np. o sprzedaży alkoholu nieletnim). Komisje mają prawo składać do sądu wniosek o zakwalifikowanie do leczenia osób uzależnionych od alkoholu.

W każdym mieście działają (świadczące usługi kontraktowane z Narodowym Funduszem Zdrowia) Ośrodki Terapii Uzależnień, w ramach których działają Przychodnie Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Oddziały Dzienne Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Przychodnie Leczenia Uzależnień, zajmujące się nie tylko pomocą osobom uzależnionym, ale również ich rodzinom poprzez świadczenia zapobiegawczo-lecznicze, grupową psychoterapię uzależnień i współuzależnień, rehablilitację. Podobną rolę, ale w węższym zakresie, świadczą ośrodki pomocy społecznej. W miastach wojewódzkich działają także Ośrodki Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia (WOTUW-y). Ośrodki te oprócz świadczenia usług zdrowotnych mają pełnić funkcje konsultacyjne dla placówek z terenu województwa, wspierać merytorycznie ich funkcjonowanie, organizować proces podnoszenia kwalifikacji personelu placówek lecznictwa odwykowego, gromadzić dane statystyczne dotyczące skali problemów alkoholowych oraz dostępności terapii odwykowej na terenie województwa. Urzędy marszałkowskie finansują również działanie przychodni odwykowych oraz dziennych i całodobowych oddziałów terapii uzależnień od alkoholu funkcjonujących przy szpitalach.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W 1991 roku Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej utworzyło Fundację ETOH, czyli Fundację Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych. Celem Fundacji, powołanej do obsługi resortowych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jest prowadzenie i wspieranie działań, programów oraz placówek służących zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Aby realizować cele statutowe Fundacja podejmuje oraz prowadzi wiele działań. Jednym z nich jest Ośrodek Szkoleniowy prowadzący różnego typu szkolenia i konferencje organizowane wraz z PARPA i IZP. W ramach Fundacji działa także Centrum Edukacyjne Profilaktyki Problemowej - placówka prowadząca szkolenia z zakresu doskonalenia zawodowego nauczycieli i innych grup zawodowych (członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, kuratorów, policjantów, pracowników podstawowej opieki zdrowotnej) zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Placówka realizuje szkolenia dla instruktorów i realizatorów programów profilaktycznych: „Sobą być, dobrze żyć", „Gimnazjalny Elementarz Profilaktyczny", „II Elementarz, czyli program siedmiu kroków", „W zgodzie ze sobą i grupą", także kurs pomocy socjoterapeutycznej dzieciom z rodzin alkoholowych oraz kurs profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Wart podkreślenia jest fakt, że realizowany od 1993 roku program profilaktyczny „II Ele-

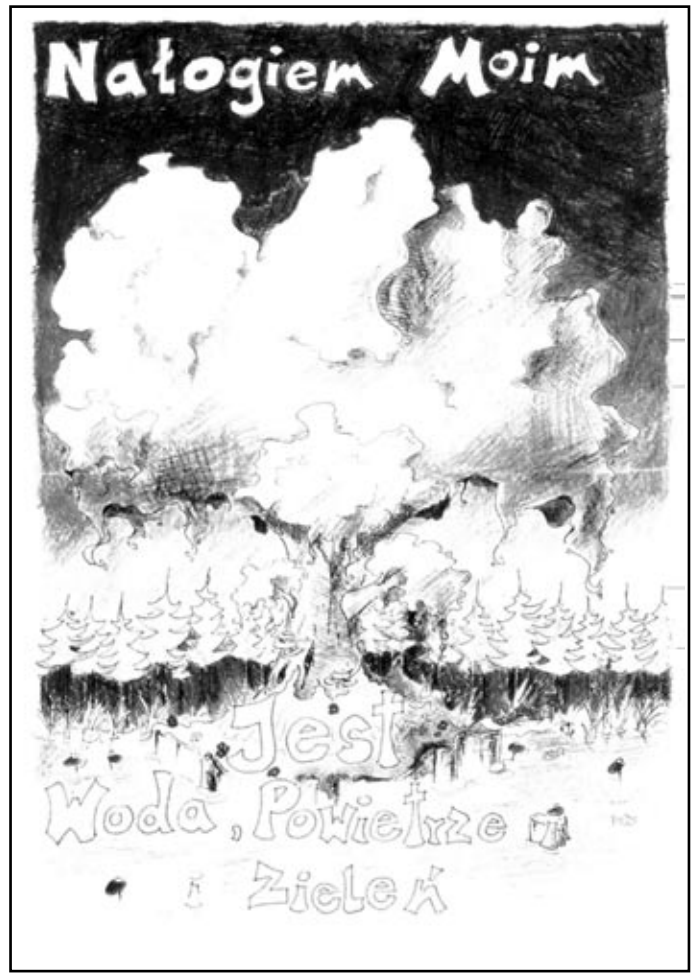

mentarz, czyli program siedmiu kroków" jest największym programem profilaktycznym w Polsce.

Aktualnie w Polsce działa wiele organizacji pozarządowych zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych. W samym portalu www.ngo.pl zarejestrowanych jest ponad 500 takich organizacji. Wiele z nich (na przykład Intergrupa Zielonogórska, Grupa ,,Przystań" działająca w Ośrodku Rehabilitacji Uzależnionych i Ich Rodzin ,,Feniks" w Rzeszowie, Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja" z Lublina, Warszawskie Stowarzyszenie Abstynenckie, Stowarzyszenie Erka ze Szczecina) organizuje programy terapeutyczne dla grup Anonimowych Alkoholików, grup Dorosłe Dzieci Alkoholików, terapie rodzinne, zajmuje się organizacją wypoczynku, prowadzi placówki dziennego wsparcia.

Duże zasługi w dziedzinie zwalczania problemów alkoholowych ma także duszpasterstwo. W parafiach prowadzone są poradnie, działają grupy AA i Kluby Abstynenta. Również „Caritas" ma w swoim programie założenia związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom, w tym alkoholizmowi.

Wiele z organizacji, oprócz zajmowania się problemami alkoholowymi, prowadzi szerszą działalność związaną ze zwalczaniem patologii społecznych. Na przykład Stowarzyszenie Inicjatyw Regionalnych „Alternatywa" z Bydgoszczy zajmuje się organizowaniem pomocy społecznej i charytatywnej, wspiera rozwój kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz ochrony środowiska, promuje zdrowy tryb życia a także propaguje kulturę, ze szczególnym uwzględnieniem kultury regionalnej, promuje Bydgoszcz i integruje region kujawsko-pomorski oraz rozwija kontakty międzypokoleniowe. W rzeczywistości organizacja skupia się na celach prozdrowotnych, antyuzależnieniowych. Z kolei Bałuckie Stowarzyszenie Abstynentów Rodzina organizuje w tym roku Pierwszy Wojewódzki Festiwal Twórczości Abstynenckiej.

Wiele organizacji zajmuje się nie tylko rozwiązywaniem problemów alkoholowych, ale także pomocą dla osób w sytuacji kryzysowej i ofiarom przemocy. „Niebieska linia" czyli Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie powstało w 1995 roku jako placówka IPZ i realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na zlecenie PARPA. Jest to pomoc dla rodziców, dzieci, ofiar przemocy, stosujących przemoc, świadków. Program wchodzi w skład Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinach z Problemem Alkoholowym. Jednym z zadań „Niebieskiej Linii" jest prowadzenie ogólnopolskiego bezpłatnego telefonu interwencyjno-informacyjnego dla osób krzywdzonych przez najbliższych. Telefon działający pod numerem 0-801-1200-02 dysponuje komputerową bazą danych, która pozwala na udzielanie informacji o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc oraz na systematyczne gromadzenie danych o skali zjawiska przemocy. „Niebieska Linia" to również nazwa Ogólnopolskiego Porozumienia Osób, Organizacji i Instytucji Pomagających

Ofiarom Przemocy w Rodzinie. We współpracy z PARPA w 1997 roku przeprowadzono kampanię medialną „Powstrzymać przemoc domową". W 2001 roku również wraz z PARPA i Fundacją Dzieci Niczyje Pogotowie przeprowadziło kampanię „Dzieciństwo bez przemocy".

Druga infolinia powstała w 2001 roku z inicjatywy PARPA w Profilaktyczno-Rozwojowym Ośrodku Młodzieży i Dzieci „PROM" w Łodzi. Pomarańczowa linia czynna pod numerem 0-801-14-00-68 w zamierzeniu organizatorów jest przede wszystkim formą wsparcia dla obawiających się o bezpieczeństwo i zdrowie swoich dzieci rodziców, którzy czują się bezradni wobec faktu sięgania przez nastolatka po alkohol. Natomiast sam Ośrodek „PROM" jest organizatorem Forum Liderów Młodzieżowych, będącym spotkań dla młodzieży zaangażowanej w ruch samopomocowy. Tegoroczne spotkanie odbędzie się pod nazwą III Konferencja „Wspólnota Alateen - alternatywą powrotu do zdrowia dla dzieci alkoholików". Do udziału zaproszono młodzież - dzieci alkoholików uczęszczające na spotkania Wspólnoty Alateen.

Inną pozarządową inicjatywą jest prowadzona przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł". W jej ramach Stowarzyszenie wspólnie z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Sportu realizuje program, którego celem jest tworzenie podstaw dla profilaktyki alkoholowej, dotarcie do młodego pokolenia z informacjami, jak uchronić się od uzależnień, jak również zachęcenie lokalnych mediów do współpracy z pełnomocnikami do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych w gminach. „Trzeźwy umysł" jest wspólnym działaniem mediów, samorządów i organizacji pozarządowych, stając się w ten sposób elementem budowania społeczeństwa obywatelskiego. Pierwszym krokiem kampanii było wydanie książki „Szkolne programy profilaktyczne. Koncepcja środowiskowa" adresowanej do nauczycieli przygotowujących programy profilaktyki na poziomie szkoły. W ramach kampanii są organizowane konkursy dla uczniów, których zadaniem jest rozwiązanie testów profilaktycznych oraz przygotowanie prac plastycznych i literackich. W rywalizacji biorą udział także samorządy. Gminom, które opracowały najlepszy projekt wykorzystania pracowni internetowej w działalności profilaktycznej, fundowane jest w pełni wyposażone Multimedialne Centrum Edukacji. W akcję aktywnie włączyli się sportowcy - Adam Małysz i Robert Korzeniowski.

RUCH SAMOPOMOCOWY

Największe sukcesy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych zarówno osób

pijących, jak również ich rodzin, ma ruch samopomocowy. Obecnie działa kilka odmian samopomocy skierowanych do różnych grup osób: AA, Alanon, Alteen, DDA.

AA

Idea samoorganizowania się alkoholików ma swoje początki w XIX wieku w USA. Jednak za datę powstania Wspólnoty Anonimowych Alkoholików (AA) uznaje się 1935 rok. Do Polski idea przyszła w latach 40-tych XX wieku. Natomiast w 1967 roku w książce „Alkoholizm" ukazał się po raz pierwszy w Polsce pełny tekst 12 Kroków Anonimowych Alkoholików. W połowie lat siedemdziesiątych usamodzielniła się pierwsza polska grupa „Eleusis" (spotkania alkoholików zaczęły odbywać się bez udziału psychologa) i od tego momentu można mówić o powstaniu pierwszej polskiej grupy AA. Proponowany przez Wspólnotę AA program wyłożony jest w 12 Krokach. Bliższe i bardziej szczegółowe zaznajomienie się z jego wytycznymi, znajomość literatury z nim związanej, a szczególnie osobisty udział w otwartych bądź zamkniętych spotkaniach (mityngach) grup AA, powodują, że proponowany program dostępny jest praktycznie dla każdego alkoholika (bez względu na jego wiek, wykształcenie, status społeczny). Program pomaga zapoznać się z istotą uzależnienia, umożliwia analizę siebie i swoich kontaktów interpersonalnych, wspiera w poznawaniu i wzbogacaniu potencjalnych możliwości własnego rozwoju oraz daje wskazówki, w jaki sposób można osiągnąć trzeźwość. Trzeźwość rozumiana jest w AA znacznie szerzej niż

Literatura uwzględniająca programy profilaktyczne:

A. Arendarska, A. Czapczyńska, D. Kalenik-Moch, J. Mellibruda, A. Pacewicz, E. Wierzejska „Drugi Elementarz czyli Program Siedmiu Kroków. Program profilaktyki dla młodzieży, nauczycieli i rodziców".

A. Arendarska, K. Wojcieszek, Przygotowanie do profilaktyki domowej. Zajęcia opracowane jako projekt uniwersalnego programu profilaktyki dla rodziców, dostosowane do „Programu Siedmiu Kroków".

K. Wojcieszek, NOE - część I i II. Program profilaktyczny dla młodzieży.

A. Pacewicz, Przemoc wobec dzieci. Zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych.

I. Siudem „Szkolne programy profilaktyczne. Koncepcja środowiskowa".

sama abstynencja, ponieważ obejmuje ona również zmieniony sposób myślenia, odczuwania siebie i innych oraz dojrzałe, a więc „trzeźwe" funkcjonowanie w życiu.

Program 12 Kroków Anonimowych Alkoholików wyznacza kierunek i etapy procesu zmiany. Przykładowo Krok Pierwszy brzmi: „Przyznaliśmy, że jesteśmy bezsilni wobec alkoholu, że przestaliśmy kierować własnym życiem". Przebieg programu jest bardzo zbliżony do dynamiki procesu psychoterapii i umożliwia usunięcie środkami psychologicznymi objawów choroby oraz uzyskanie korzystnych zmian w stanie zdrowia i zachowaniu. Warto wiedzieć, że Pogram 12 Kroków, po dokonaniu drobnych adaptacji, znalazł szerokie zastosowanie w innych grupach samopomocowych, co świadczy jednoznacznie o jego psychoterapeutycznej uniwersalności.

ALANON

Są grupami wsparcia dla rodzin alkoholików, tworzonymi na wzór grup wsparcia dla samych alkoholików. Pierwsze grupy Alanon powstały w połowie lat 40-tych również w USA za przykładem dynamicznie rozwijającej się Wspólnoty Anonimowych Alkoholików. Program Alanon wykorzystuje również 12 Kroków. Ta forma samopomocy istnieje w Polsce od 1980 r., kiedy to w Poznaniu powstała grupa „Ariadna". W Stanach Zjednoczonych spotykają się także grupy Anonimowych Współuzależnionych (C.O.D.A.). Charakter i program tych grup jest zbliżony do Alanon. Wzorem Grup Rodzinnych Alanon spotykają się, oparte na tym samym programie, grupy Nar-Anon (bliscy narkomanów), Gam-Anon (bliscy hazardzistów) czy Work-Anon (bliscy pracoholików).

ALATEEN, ALATOT

Nikomu nie trzeba przypominać, że problem rodzin alkoholowych uderza szczególnie w dzieci. Ci, którzy mają w swojej rodzinie osobę nadużywającą alkoholu, narażeni są na silny stres, spowodowany ciągłą niepewnością, brakiem poczucia bezpieczeństwa, nieprzewidywalnością tego, co się zdarzy, brakiem jednoznacznych reguł kierujących życiem rodzinnym, stosowaniem przez członków rodziny wobec siebie nawzajem przemocy psychicznej, a bardzo często również fizycznej. W rodzinie z problemem alkoholowym panuje nastawienie na obronę. W odpowiedzi na zagrażające sytuacje rodzinne w psychice dzieci powstają mechanizmy obronne, tworzą się też schematy funkcjonowania ułatwiające przetrwanie w trudnych warunkach, dzieci wyrastają w przekonaniu, że są niepotrzebne, nieważne, że nie mają prawa realizować swoich potrzeb, że nie mogą nikomu zaufać, a nawet wierzą, że to one są winne temu, iż rodzic pije. Dlatego powstają programy adresowane do dzieci z rodzin związanych z problemem alkoholowym.

Grupy Alateen przeznaczone są dla nastolatków, dzieci i młodzieży do lat 18, na których życie wpłynął alkoholizm któregoś z rodziców lub innej, bliskiej osoby. Natomiast dzieci alkoholików w wieku 7-8 do 12 lat mogą spotykać się grupach o nazwach Alatot. Założenia terapeutyczne obu grup są oparte o zasady Programu Dwunastu Kroków.

DDA

Grupy są adresowane do osób, które mają doświadczenia bycia dzieckiem w rodzinie z problemem alkoholowym, które to doświadczenia pozostawiają w psychice dziecka trwałe ślady, które determinują uczucia, myśli i zachowanie także w dorosłym życiu, rozszerzając się niekiedy na kontakty pozarodzinne. Ślady te tworzą tzw. syndrom DDA - specyficzną konstrukcję psychiczną, powodującą problemy w funkcjonowaniu psychicznym i społecznym dorosłego dziecka alkoholika. W ostatnich latach, wzorem Stanów Zjednoczonych, grupy Dorosłych Dzieci Alkoholików zaczęły powstawać na terenie Polski. Powstały też profesjonalne programy terapeutyczne dla tych osób.

CZASOPISMA

Informacje na temat zwalczania problemów alkoholowych zawierają również czasopisma. Kwartalnik „Alkoholizm i narkomania" redagowany przez Zespół Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Instytutu Psychiatrii i Neurologii jest przeznaczony dla specjalistów: lekarzy, terapeutów i psychologów klinicznych. Tematyka artykułów jest poświęcona medycznym i psychologicznym aspektom uzależnień. Kwartalnik publikuje wyniki badań prowadzonych w Polsce, a także komentarze do badań nad alkoholizmem prowadzonych zagranicą.

Instytut Psychologii Zdrowia wraz ze wspomnianym wyżej stowarzyszeniem „Niebieska Linia" wydaje pismo „Niebieska Linia" prezentujące polskie i zagraniczne osiągnięcia naukowe, dokonania placówek niosących pomoc ludziom uwikłanym w przemoc w rodzinie.

Natomiast Fundacja ETOH jest wydawcą dwóch miesięczników: „Świata Problemów" i „Remedium". Miesięcznik „Remedium" wydawany na zlecenie PARPA jest poświęcony profilaktyce i zdrowemu stylowi życia. Pismo redagowane przez psychologów, pedagogów,

terapeutów jest skierowane do szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych, klubów, organizacji pozarządowych oraz innych placówek i decydentów zajmujących się nowoczesną profilaktyką dzieci i młodzieży.

Bardziej popularny „Świat Problemów" ma na celu wypracowanie wspólnego języka w porozumiewaniu się w obszarze problemów alkoholowych, podważaniu stereotypów i nieskutecznych podejść do alkoholu, problemów alkoholowych i ich konsekwencji. Dostarcza podstawowej wiedzy we wszystkich specjalnościach (nowoczesne podejścia i metody w terapii, profilaktyka, praca socjalna, specyfika realizowania programów lokalnych). Upowszechnia także informacje o pozytywnych, skutecznych działaniach, które mogłyby być wykorzystane przez innych. Pismo adresowane jest do: działaczy lokalnych, zwłaszcza członków lokalnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, władz samorządowych, osób pracujących w terapii odwykowej, lekarzy, pielęgniarek, psychologów, pracowników socjalnych, instruktorów terapii odwykowej, nauczycieli i innych osób zajmujących się profilaktyką alkoholową, trzeźwiejących alkoholików i ich rodzin.

NOWE MEDIA

Do walki z alkoholizmem włącza się także Internet. Od 3 lat pod adresem www.akcjasos.pl działa serwis przeznaczony dla osób borykających się z nałogiem, jak również dla ich rodzin. Na stronie serwisu oprócz informacji bieżących na temat spotkań, sympozjów, grup wsparcia, nowych osiągnięć terapii, znajdują się bazy adresowe, linki do piciorysów, działa forum dyskusyjne i chat, funkcjonuje też internetowa grupa AA.

Inne przydatne adresy zawierające wiele przydatnych informacji to: www.parpa.pl, www.ipin.edu.pl, www.ipz.edu.pl, www.etoh.edu.pl, www.niebieskalinia.pl, www.trzezwyumysl.pl, www.odwyk.pl, www.anonimowialkoholicy.pl. Bogate w materiały są także strony zagraniczne, pośród których warto wymienić: Institute Of Alcohol Studies: www.ias.org.uk, National Institute Of Alcohol Abuse and Alcoholizm: www.niaa.nik.gov, The National Center on Addiction and Substance Abuse at Columbia University: www.casacolumbia.org.

Informowanie, edukowanie i profilaktyka to najczęściej pojawiające się terminy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Nie można też jednak zapominać, że walka z alkoholizmem to walka z chorobą i pomoc rodzinom, których członek jest tą chorobą dotknięty. Inicjatyw prowadzonych w Polsce jest wiele. Wiele z nich odnosi duże sukcesy na polu profilaktyki, terapii i leczenia. Wszystkie wymienione inicjatywy służą wyczerpującą i fachową informacją w kwestii alkoholizmu i sposobów jego zwalczania. ■

* * *

Autorka dziękuje Panu Pawłowi Fijałkowskiemu z Ośrodka Leczenia Uzależnień w Lublinie za konsultacje podczas pisania tekstu.

Ośrodek Leczenia Uzależnień SP ZOZ
ul. Karłowicza 1, 20-027 Lublin
tel./fax (0-81) 534 72 19
www.lublin.om.webpark.pl

Joanna Zętar
jest historykiem sztuki, pracuje w Ośrodku „Brama Grodzka – Teatr NN" w Lublinie.

Ilustracje wykorzystane w artykule są pracami laureatów konkursu - Kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł" zrealizowanej przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych.